

Kohti tehokkaampaa toteutusta: Maatalouden vesiensuojelutoimenpiteet Saaristomeren valuma-alueella

1. Vesiensuojelua edistävät peltotoimenpiteet

Viesintä:

- Viestitään viljelijöille vesiensuojelutoimien satohyödyistä ja taloudellisista hyödyistä ympäristöhyötyjen lisäksi
- Toimittajien osaamisen ja ymmärryksen laajennus
- Koulutukseen saapuvat ne, jotka jo tietävät. Miten saavutettaisiin ne, joiden pitäisi saada mukaan?
- Tutkimustietoa ympäristöuutisoinnin vaikutuksista. Tämä voisi kannustaa mediaa harkitsemaan kirjoituksiaan tarkemmin
- Tukia pitäisi kehittää niin, että ne ovat toteutettavissa ja edistävät ympäristön tilaa myös käytännössä
- Eri vaihtoehdoista puhuminen ja väärinkäsitysten korjaaminen
- Ei liian jyrkkää vastakkainasettelua esim. kipsin ja kalkin välille
- Kouluvierailuja oppilaitoksiin tutkijoille ja hanketoimijoille. Aiheen näkyvyys opintosuunnitelmassa
- Kannustavaa, rakentavaa ja selkeää viestintää, ihmisten näkökulmasta
- Kun maan kasvukuntoa ja vesitaloutta parannetaan, viljelytulosten pitäisi parantua myös. Onko tämä viesti mennyt perille?
-

Kipsihakuprosessin parantaminen:

- Nykyinen prosessi mahdollisesti liian monimutkainen?
- Saavutettavuus erityisesti vanhemmalle ikäpolvelle
- Selkeämpi palautekanava
- Joustava (ja aina avoin) hakuprosessi, jossa vuosikierron voi suunnitella ajoissa
- Tuodaan onnistumisia esiin mediassa
- Tarvitaan tutkimusta siitä, miksei kipsi kiinnosta
- Ajetaanko Kipsi-asiaa liian erillään muista vesiensuojeluasioista? Jos vaikka maanviljelijä olisi mukana muissa, esim. kosteikkohankkeissa, voi herätä halu tehdä muitakin, kuten Kipsi-kokeiluja.
-

Tukijärjestelmän kehittäminen ja valvonta:

- Tarvitaan enemmän tukea hiilen sidontaan maahan. Taloudellisia kannustimia hiilen sidontaan
- Sidotaan tuet konkreettisiin paikallisiin vaikutuksiin. Tuodaan toimenpiteiden vaikutukset esiin (vaatii lisäseuranta)
- Tanskan malli: pakollinen valvonta → jos toimenpiteet eivät toteudu, niin tuet vähenevät ja silti vaaditaan toimenpiteitä. Tanskan mallissa vedenlaadunseuranta toteutetaan kohti yläjuoksua ja selvitetään, mistä mikin johtuu
- Tukien ja investointien kohdentaminen
- CAP:n ongelmallisuus: CAP tuntuu ”möhkäleeltä” johon ei voi vaikuttaa

Muut:

- Vuokrapeltojen vuokrasopimusten kehittäminen (huomioidaan sekä vuokraaja että vuokralainen). Vuokrasopimuksen lisäosien tulisi huomioida kasvukunto ja kestävyys
- Kannustimia pitkäaikaisiin vuokrasopimuksiin

- Keskittyminen muuhunkin kuin kasvipeitteisyyteen koska se on jo hyvällä tasolla
- Viljelijät mukaan päättämään ja oppimaan

2. Ravinteiden kierrätys

Tutkimus:

- Tietoa puuttuu eläintuotannon päästöistä.

Viestintä:

- Viestintään tarkempi alueellinen kohdentaminen
- Muistetaan viljelyn kannattavuus
- Tarvitaan lisää tietoa lietalannan saatavuudesta. Tarvitaan toimijoita, jotka yhdistävät viljelijät
- Tiedotusta kasvinviljelijöille lantalannoituksen hyödyistä
- CAP:in tuen selkeyttäminen viljelijöille

Tekniikka ja menetelmät:

- Ravinteiden separointiin kannustimia
- Menetelmien tai tuloksien yleisempi tukeminen (laitteiden hinnat nousevat)
- Onnistuisiko lannan prosessointi standardilaadukkaaksi, niin ettei mukana olisi tuntemattomia aineita ja määriä
- Sekoitevelvoite kuten kierrätyspolttoaineissa eli kierrätyslannoitetta mukaan kaikkiin myytäviin lannoitteisiin.
- Kierrätyslannoitteisiin ravinteita oikeassa suhteessa pellon tarpeeseen nähden
- Teollisen mittakaavan käsittelylaitteistojen alueellinen kartoitus
- Paikallinen käsittely järkevämpää
- Kunnilla merkittävä rooli, energiapuoli myös mukaan
- Lannan saatavuuden varmistaminen viljelijälle (kysyntä vs. tarjonta, välivarastointi)
- Pellot eivät kestä raksita koneita: tarvitaan ratkaisuja levittämiseen esim. letkujakelu

Tukien kohdentaminen:

- Investointitukien hankkeistaminen kunnille tai kunnat organisoimassa viljelijöiden yhdessä tekemiä investointeja
- Mainittu mm. kuljetustuki lannalle, nykyinen tuki myös ilman biokaasulaitosvelvoitetta
- Alueellinen tukijärjestelmä, jossa rahat kohdistetaan suurimpien ongelmien ratkaisuun
- Lannan tuottajalle riittävä korvaus
- Mineraali- ja lantalannoitteiden hintojen suhteuttaminen

Muuta:

- Lannoitelaisissa tulisi kiinnittää huomiota lantalannoitteisiin ja pienentää mineraalilannoitteiden osuutta
- Enemmän pilottihankkeita pienemmillä alueilla, joilla tilat valmiiksi lähellä
- Hanke, jossa ulkopuolinen taho hoitaisi lannan tuomisen ja levittämisen (esim. kipsi)
- Kierrätysravinteille hyvä, oma leima (vrt hiilineutraalius).